

# PSYCHOLOGIE VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ


ŠKOLNÍ PSYCHOLOG JAKO SOUČÁST  
SYSTEMU ŠKOLY

AKTÉŘI VYUČOVACÍHO PROCESU



# Školní poradenské pracoviště

- Základní forma
  - Výchovní poradce
  - Školní metodik prevence
  
- Rozšířená forma
  - VP
  - ŠMP
  - Školní speciální pedagog
  - Školní psycholog
  - A jiní (kariévní poradce, logoped, ...)



Co je úlohou školního  
psychologa v systému školy?

(skupinová práce + diskuse)

# 1. diagnostika, depistáž

- Participace na provádění zápisu do 1. ročníků základní školy
- Depistážní činnosti zaměřené na vyhledávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s využitím vyrovnávacích a podpůrných opatření
- Depistážní činnosti zaměřené na vyhledávání žáků v riziku rozvoje nebo riziku vzniku speciálních vzdělávacích potřeb
- Individuální psychodiagnostické činnosti s žáky s výukovými a výchovnými problémy, rizikovým chováním apod.
- Individuální psychodiagnostické činnosti s žáky s mimořádným nadáním
- Provádění diagnostiky sociálního klimatu ve třídách
- Realizace screeningů, anket a dotazníků ve škole

## 2. konzultační, poradenské a intervenční činnosti

- Péče o žáky s potřebou podpůrných a vyrovnávacích opatření
- Poskytování služeb psychologického poradenství (včetně psychoterapie) žákům s rizikovým chováním, žákům s výukovými a výchovnými problémy a v osobních problémech žáků
- Poskytování služeb psychologického poradenství (včetně psychoterapie) žákům v riziku rozvoje nebo riziku vzniku speciálních vzdělávacích potřeb
- Realizace krizových intervencí pro žáky a poskytování služeb psychologického poradenství zaměřených na zpracování krize
- Preventivní činnost zaměřena na školní neúspěch žáků
- Poskytování psychologických služeb žákům v oblasti kariérového poradenství
- Skupinová a individuální práce se žáky zaměřená na techniky a hygienu učení

- Konzultace s pedagogy zaměřené na přípravu a naplňování individuálních vzdělávacích plánů pro integrované žáky
- Poskytování individuálních konzultací pedagogům v oblasti výchovy a vzdělávání a zákonným zástupcům při výukových a výchovných problémech žáků
- Realizace krizových intervencí pro pedagogické pracovníky, zákonné zástupce žáků a poskytování služeb psychologického poradenství zaměřených na zpracování krize
- Poskytování psychologických služeb zákonným zástupcům žáků v oblasti kariérového poradenství
- Participace na vedení podpůrných programů pro oblast spolupráce třídního učitele se třídou

- Společné konzultace se žáky a rodiči v rámci péče o žáky s potřebou podpůrných a vyrovnávacích opatření, s výukovými a výchovnými problémy a v osobních problémech žáků
- Společné konzultace se žáky a rodiči zaměřené na kariérové poradenství
- Skupinová a individuální terapeutická práce se žáky
- Skupinová a komunitní práce se žáky
- Participace na vedení preventivních programů pro třídy ve spolupráci s třídními učiteli
- Podpora zdravého klimatu ve školních třídách za využití diagnostických a intervenčních postupů
- Ověřování standardních psychologických postupů při dynamické diagnostice a intervenci s cílem podpořit inkluzivní a integrativní klima školy
- Pomoc při realizaci aktivit se žáky zaměřených na řešení multikulturní problematiky ve škole

# 3. Metodická práce, vzdělávací činnosti a další

- Poskytování metodické pomoci třídním učitelům
- Vedení pracovních (metodických) seminářů a poskytování metodických intervencí z psychodidaktiky pedagogům, včetně podpory při úpravě školního vzdělávacího programu
- Realizace besed a osvěty pro zákonné zástupce žáků, prezentační a informační činnost
- Participace na přípravě programu a účast na zápisu do 1. ročníku základního vzdělávání
- Koordinace činnosti školního poradenského pracoviště (výchovný poradce, školní metodik prevence, třídní učitelé)
- Účast na pracovních poradách školy
- Koordinace poskytování poradenských služeb žákům mimo školu, spolupráce se školskými poradenskými zařízeními, zdravotnickými a dalšími zařízeními



# Úrovně práce ŠP

## □ Individuální

- Žák, učitelé, rodiče, ředitel školy, výchovný poradce, školní metodik prevence, speciální pedagog, další subjekty (kurátor, lékař, apod.)


## □ Skupinová

- Třída (třídy), skupina pedagogů, pedagogická sbor, školní poradenské pracoviště, rodina, a další uskupení

## □ Systémová

- Škola jako systém (klima školy, klima třídy, preventivní opatření, intervenční postupy pro řešení šikany apod.); návazné systémy (sociálně-právní, zdravotnický, atd.)





**Aktéři vzdělávacího procesu:  
Kdo všechno se na  
vzdělávání žáků podílí?**

# Aktéři

- Žák
- Rodiče
- Kamarádi
- Spolužáci
- Třídní učitel
- Učitelé
- Výchovní poradce
- Metodik prevence
- Školní psycholog
- Školní speciální pedagog
- Ředitel školy (vedení školy)
- Jiné instituce (pedagogicko-psychologické poradny, středisko výchovné péče, diagnostický ústav, aj.)

# Kazuistika

Jirka (6. třída, 12 let) má potíže se spolužáky i s učiteli. V hodinách vykřikuje, je na učitele drzý. Posmívá se některým spolužačkám, že jsou trapné, že smrdí. Ve třídě se kamarádí s Honzou, který se Jirkovým srandičkám směje, někdy taky „něco přihodí“. Spolužáci i učitelé si na Jirku neustále stěžují třídnímu učiteli.

# Skupinová práce - otázky

- 1) Jak se na danou situaci aktér dívá? Co si o tom myslí, co cítí?
- 2) Co se své pozice může v této situaci dělat? Jak nad tím uvažuje?
- 3) Jaké jsou zdroje aktéra pro řešení situace?
- 4) Jaké jsou možné překážky/rizika z pohledu aktéra?
- 5) Jaké jsou potřeby aktéra v dané situaci? Co by přispělo ke zlepšení situace?

# Prostor pro otázky...

